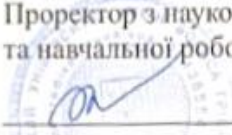

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

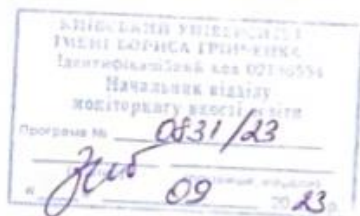
ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » 2023 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

НАВЧАЛЬНА (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА:
«ПОЗАКЛАСНА ТА ПОЗАШКІЛЬНА РОБОТА»

для студентів

спеціальності	013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми	Початкова освіта
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

Київ – 2023

Розробники:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 30 серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Програму практики перевірено
_____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

 О. Захарчук

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика
	денна форма навчання
Вид практики	обов'язкова
Загальний обсяг годин	90
Курс	2
Семестр	III,IV
Кількість змістових компонентів з розподілом:	1
2 курс (3 семестр)	
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин	45
Тривалість у тижнях	5 тижнів (1 день на тиждень)
2 курс (4 семестр)	
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин	45
Тривалість у тижнях	5 тижнів (1 день на тиждень)
Форма семестрового контролю	Залік

2. Бази практики

Базами практики є загальноосвітні школи міста Києва, в яких працюють висококваліфіковані фахівці.

3. Мета та завдання практики

Мета: набуття досвіду освітньої роботи з класом та групою продовженого дня, поглиблення та розширення знань з теорії виховання, формування уміння визначати в учнів ключові виховні компетентності, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань та визначати виховний орієнтир проведених заходів.

Завдання:

1. Набуття педагогічного досвіду практичної роботи в умовах Нової Української школи.

2. Формування у студентів професійних компетентностей педагогічної діяльності в освітньому процесі загальноосвітнього закладу щодо всебічного розвитку дитини, її талантів, здібностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

3. Розвивати обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку.

4. Ознайомлення з освітньою роботою вчителя, вихователя ГПД на уроках та поза навчальний час, функціями та професійними обов'язками.

5. Формування уміння спостерігати уроки та виховні заходи, вести записи спостережень, обробляти, аналізувати та оцінювати освітню роботу, відображати в щоденнику практики.

6. Набуття здатності продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої сучасної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, викликів початкової школи та вимог педагогічної етики.

7. Оволодіння студентами засобами та прийомами психолого-педагогічної діагностики, усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини.

Завдання практики спрямовані на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК-8. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні компетентності (СК)	СК-1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. СК-2. Здатність до планування, моделювання, конструювання,

	<p>проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК-3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.</p> <p>СК-4. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК-5. Здатність до організації та проведення педагогічної діагностики учня.</p> <p>СК-6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.</p> <p>СК-7. Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.</p> <p>СК-12. Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК-13. Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.</p> <p>СК-14. Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.</p>
--	--

4. Результати проходження практики

Результати навчання
РН-1
Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.
РН-2
Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.
РН-3
Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.
РН-4
Здійснювати педагогічну діагностику молодшого школяра.
РН-5
Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.
РН-6
Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.
РН-8
Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

PH-13

Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів.

PH-14

Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.

PH-15

Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

Для забезпечення проходження практики (дистанційно) рекомендуємо використовувати:

- власні веб-ресурси (блог, соціальні мережі, електронну пошту, інструменти цифрового навчання <https://miyklas.com.ua>, www.edmodo.com). При використанні вчительського блогу звернути увагу на формі розміщення інформації окремого уроку на блозі для зручності учню: урок оформити на окремому файлі (з текстами, гіперпосиланнями, зображеннями і т.інше) і цей файл прикріпити на сторінці блогу за назвою теми уроку і класу (для зворотного зв'язку використати функцію “коментарі”);
- Google-сервіси (Classroom) або веб-ресурс закладу освіти;
- для надання індивідуальних консультацій використати ресурси відеозв'язку, чату.

Перелік освітніх джерел та онлайн платформ на допомогу студентам в організації дистанційного навчання.

Студія онлайн-освіти Educational Era <https://www.ed-era.com/>

Каталог електронних освітніх ресурсів Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://urok.ippo.kubg.edu.ua/>

Мультимедійні підручники КМ Медіа (з відео і можливістю читати на телефонах) <http://kmmedia.com.ua/books/>

Українська програма – каталог е-підручників, відео, аудіокниг для школи <http://ukrprog.com/>

Розумники – придбання (диски та скачування з сайту) ліцензійних МОН е-підручників (педагогічні програмні засоби, тести, лабораторні практикуми та інше) <http://rozumniki.net/>

Нова школа-навчальні диски для школярів (каталог ресурсів всіх предметів) <http://novashkola.com.ua/>

Електронні версії підручників <https://e-pidruchnyky.net/>

Мій клас. Електронна освітня платформа «Мій Клас» пропонує широкий спектр матеріалів - завдання, теорія та тести у шкільних предметах. Кожне завдання має кроки розв'язання, таким чином учень може самостійно вивчати предмет і вчитися на своїх помилках.

<https://miyklas.com.ua/p?fbclid=IwAR2soysKoDUosGD-PnD5ynacmrLp5vRIeOIETZGZGvOIOAf9baE1BY20oGE>

5. Структура практики

Змістовний модуль I. Організаційно-педагогічна діяльність студентів-практикантів

1. Ознайомлення з документацією практики, вимогами до її проведення.
2. Ознайомлення з базою проходження практики, умовами навчальної позакласної та позашкільної роботи в школі, зустріч із учителями, заступниками директора.
3. Ознайомлення з особливостями побудови навчально-виховної роботи в закладах загальної середньої освіти в цілому та групі продовженого дня зокрема.
4. Ознайомлення з інструкціями з техніки безпеки під час проходження практики.
5. Ознайомлення із завданнями практики, обов'язками студентів-практикантів.
6. Складання індивідуального плану студента-практиканта на період практики (затвердити у керівника практики).
7. Ознайомлення з графіком проведення позакласних та позашкільних занять/фрагментів занять студентами-практикантами.

Змістовний модуль II. Практична діяльність студента-практиканта

1. Встановлення ділових контактів з працівниками школи (керівництвом, вчителями, тощо).
2. Ознайомлення з планом позакласної роботи вчителя, з планами роботи гуртків, позашкільних заходів тощо, з підручниками, посібниками.
3. Допомога вчителю у проведенні позакласної та позашкільної роботи, ігрової діяльності на перерві.
4. Планування та підготовка до проведення позакласних та позашкільних занять/фрагментів занять з використанням інноваційних технологій.

Змістовний модуль III. Організація теоретико-практичного досвіду студента-практиканта

1. Спостереження за роботою вчителя, вихователя ГПД, керівників гуртків, спортивної секції та ін.
2. Підготовка та проведення позакласних та позашкільних занять.
3. Аналіз позакласних та позашкільних занять/фрагментів занять.
4. Розробка позакласних та позашкільних занять (фрагментів занять) із використанням мультимедійних технологій (на вибір), участь у підготовці й проведенні загальношкільних заходів.
5. Оформлення результатів спостереження, аналізу та проведення позакласних та позашкільних занять .

6. Аналіз позакласних та позашкільних занять, методичні поради, рекомендації.
7. Складання висновків про власну професійну готовність до педагогічної діяльності.
8. Оформлення звітної документації по закінченню практики.

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Навчальна (психолого-педагогічна) практика «Позакласна та позашкільна робота» відбувається у закладах загальної середньої освіти міста Києва.

Упродовж практики студенти спостерігають за роботою вчителя, вихователя ГПД, керівників гуртків, спортивної секції та ін., готують та проводять позакласні та позашкільні заняття, а також спостерігають за позакласними та позашкільними заняттями інших студентів, аналізують їх та виробляють рекомендації щодо їх проведення.

6.2. Завдання для самостійної роботи та індивідуальні завдання для студентів

1. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта.
2. Ознайомлення з типовою освітньою програмою, методичними комплектами, за якими педагог здійснює навчально-виховний процес в початковій школі, зокрема у позаурочний час та на групі подовженого дня.
3. Вивчення та аналіз освітнього середовища бази практики та особливостей організації позакласної та позашкільної роботи в ньому. Ознайомлення із особливостями організації освітнього процесу відповідно до концепції «Нова Українська Школа».
4. Підбір дослідницьких, творчих, проблемно-пошукових методів навчання та виховання, які можна використати в позаурочній та позашкільній роботі.
5. Спостереження за проведенням позакласних та позаурочних заходів студентами-практикантами. Аналіз їх та надання методичних рекомендацій.
6. Розробка позакласних та позашкільних занять (фрагментів занять) із використанням мультимедійних технологій (на вибір), участь у підготовці й проведенні загальношкільних заходів.
7. Підготовка та проведення позакласних та позаурочних заходів та їх самоаналіз. Самооцінка проведених заходів.
8. Аналіз особливості побудови системи навчально-виховної роботи в закладах загальної середньої освіти в цілому та групі подовженого дня зокрема.
9. Дотримання вимог Державного Стандарту початкової освіти, напрямів і форм навчально-виховної роботи у закладах освіти у позаурочний час.
10. Спостереження за об'єктом виховання - особистістю дитини:
 - володіння знаннями про права і свободи людини;
 - усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності;

- вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини;
- здатність до ефективної командної роботи;
- навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку.

6.3. Реалізація студентами завдань практики:

- **ознайомлення** з навчально-матеріальною базою школи і документацією; основними напрямками виховної роботи в школі, класі, ГПД;
- **застосування теоретичних знань** у процесі розв'язання психолого-педагогічних, освітніх і науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-психологічних особливостей учнівського колективу;
- **спостереження** за роботою вчителя, вихователя ГПД, керівників гуртків, спортивної секції і т.д.;
- **розроблення** конспектів освітньої роботи відповідно з індивідуально складеним планом студента в групі ГПД (класі), визначення завдань виховного впливу, орієнтування на загальну мету національного виховання, рівнів вихованості учнівського колективу, умов соціокультурного середовища;
- **проведення** позакласних та позанавчальних заходів (бесід, класних годин, конкурсів, вікторин, екскурсій і т.д.);
- **участь** у підготовці й проведенні загальношкільних заходів.

6.4. Права та обов'язки студентів-практикантів

Студенти Фахового коледжу «Універсум» імені Бориса Грінченка при проходженні практики зобов'язані:

під час настановної конференції (до початку практики) ознайомитись із розпорядженням директора Фахового коледжу про проведення практики; одержати від викладача-керівника копію розпорядження (витяг) про направлення на базу практики, програму практики та інші методичні матеріали, передбачені програмою (щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо), та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів та форм звітності;

своєчасно прибути на базу практики;

ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти і суворо їх дотримуватися;

у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;

нести відповідальність за виконану роботу;

своєчасно оформити звітну документацію;

захистити звіт про проходження практики.

Студент-практикант має право:

отримувати консультації керівників практики з питань організації та

проведення педагогічної практики;

отримувати об'єктивне оцінювання з практики за проведення уроку, за ведення щоденника, спостереження уроку.

6.5. Обов'язки керівників практики від Фахового коледжу

Керівник практики від коледжу:

ознайомлює студентів-практикантів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;

здійснює контроль за своєчасним прибуттям студентів-практикантів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами-практикантами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;

отримує від адміністрації бази практики копію (витяг) наказу/розпорядження про прийняття студентів-практикантів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від ЗЗСО;

забезпечує разом із керівниками від бази практики якісне проходження практики відповідно до затвердженої програми;

контролює умови праці студентів-практикантів на базі практики, проводить з ними обов'язкові інструктажі з охорони праці та техніки безпеки;

надає методичну допомогу студентам-практикантам під час виконання завдань практики, проводить консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики;

бере участь в настановній та звітній конференціях.

6.6. Обов'язки керівників практики від бази практики

Керівник практики від бази практики:

здійснює загальне керівництво практикою;

визначає робочі місця в структурі закладу для проходження студентами практики (клас);

видає наказ/розпорядження про прийняття студентів-практикантів на практику, із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників практикою від закладу із числа постійно працюючих педагогів;

створює належні умови для виконання студентами програми практики;

надає студентам-практикантам можливість користуватись інформаційними ресурсами, матеріально-технічними засобами та іншими джерелами, необхідними для виконання програми практики;

забезпечує облік виходу на практику студентів-практикантів, контролює дотримання ними правил внутрішнього розпорядку;

проводить інструктажі зі студентами-практикантами з техніки безпеки і протипожежної безпеки;

ознайомлює студентів-практикантів із організацією роботи та функціональними

обов'язками на конкретному робочому місці;

забезпечує та здійснює контроль за виконанням студентами-практикантами програми практики, допомагає в доборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;

оцінює якість виконуваної роботи студентами-практикантами, складає характеристику з відображенням таких складових: виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, ставлення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Види робіт/діяльності студента	Максимальна кількість балів			
		За одиницю (балів)	К-ть одиниць		Максимальна кількість балів
			III сем	IV сем	
1.	Участь в настановній конференції	2	1	1	4
2.	Відвідування практики	1	5	5	10
3.	Спостереження та аналіз виховних занять	2	1	1	4
4.	Спостереження та аналіз уроків	2	-	7	14
5.	Ведення щоденника (виконання завдань практики)	5	5	5	50
6.	Підготовка та проведення залікового виховного заходу	12	1	1	24
7.	Складання характеристики учня	10	1	-	10
8.	Складання характеристики класу	10	-	1	10
9.	Звіт з практики	10	-	1	10
10.	Підготовка і захист презентації на звітній конференції	10	-	1	10
11.	Участь у звітній конференції	2	-	1	2
Разом максимальна кількість балів			56	92	148
Максимальна кількість балів: 148					
Розрахунок коефіцієнта: $148/100 = 1,46$, $k = 1,48$					

7.2. Вимоги до знань, практичних умінь і навичок студентів

Студент-практикант повинен знати:

- план навчально-виховної роботи закладу освіти, учителя, вихователя ГПД початкових класів, зміст, структуру, форми і методи виховання учнів початкових класів;

Студент-практикант повинен уміти:

- складати і реалізовувати індивідуальний план роботи відповідно до вікових та індивідуальних особливостей учнів, можливостей дитячого колективу;
- спостерігати та аналізувати навчально-виховний процес у початкових класах, зміст освітньої роботи;
- організувати дитячий колектив на виконання поставлених завдань;
- проектувати і конструювати різні види освітньої роботи а саме:
 - а) визначати тему, мету виховного заходу, цікаво і доступно спланувати його проведення;
 - б) добирати матеріал відповідно до мети виховного заходу, зацікавлювати учнів методами і прийомами;
 - в) використовувати інтерактивні, наочні методи до освітнього заходу;
 - г) проводити різні види позакласної виховної роботи (бесіди, виховні години, збори, свята, ранки, подорожі, змагання, ігри, конкурси і т.д.);
 - д) зацікавлювати темою та змістом освітнього заходу, доступно і послідовно його реалізувати;
- використовувати інтерактивні методи освітньої роботи з дітьми (презентації, відео, інтерактивну дошку), види ігор, можливості їх використання у вихованні молодших школярів;
- спілкуватися з учнями, підтримувати їх увагу, дисципліну;
- оцінювати ефективність виховного заходу;
- спостерігати, записувати і аналізувати різні форми класно-урочної та позакласної освітньої роботи.

7.3. Перелік звітної документації

1. Щоденник педагогічної практики, який містить:
 - індивідуальний план роботи студента;
 - конспекти занять;
 - протокол проведення залікового виховного заходу;
 - спостереження та аналіз виховних заходів, проведених студентами, вчителями початкових класів школи, спостереження за учнями.
2. Плани-конспекти залікових та виховних заходів.
3. Психолого-педагогічна характеристика учня (класу).
4. Звіт про проходження практики.
5. Презентація проведених виховних заходів.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Практика студентів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

Основні критерії оцінки практики:

- якість виконання завдань;
- рівень і глибина аналізу педагогічної діяльності;
- ставлення до діяльності (дисциплінованість, добросовісність, відповідальність, ініціатива).

Критерії оцінювання уроку відповідно ECTS

№	Критерій	Кількість балів
1	Рівень самостійності і творчості в підготовці до заняття, заходу	2
2	Відповідність змісту навчального матеріалу завданням освіти, виховання, розвитку	2
3	Дотримання основних педагогічних принципів змістунавчально-виховного матеріалу	2
4	Керівна роль практиканта у зосередженні уваги учнів, досягненні дисципліни дітей на уроці, поєднанні роботи з класом та індивідуальним до окремих учнів	2
5	Результативність виховного заходу, забезпечення зворотного зв'язку	2
6	Реалізація основних вимог щодо усного і писемного мовлення практиканта	2

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за 100- бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	В цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	З обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження.

8. Рекомендовані джерела

1. Студія онлайн-освіти Educational Era <https://www.ed-era.com/>
2. Каталог електронних освітніх ресурсів Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://urok.ippo.kubg.edu.ua/>
3. Мультимедійні підручники КМ Медіа (з відео і можливістю читати на телефонах) <http://kmmedia.com.ua/books/>
4. Українська програма – каталог е-підручників, відео, аудіокниг для школи <http://ukrprog.com/>
5. Розумники – придбання (диски та скачування з сайту) ліцензійних МОН е-підручників (педагогічні програмні засоби, тести, лабораторні практикуми та інше) <http://rozumniki.net/>
6. Нова школа-навчальні диски для школярів (каталог ресурсів всіх предметів) <http://novashkola.com.ua/>
7. Електронні версії підручників <https://e-pidruchnyky.net/>
8. Мій клас. Електронна освітня платформа «Мій Клас» пропонує широкий спектр матеріалів - завдання, теорія та тести у шкільних предметах. Кожне завдання має кроки розв'язання, таким чином учень може самостійно вивчати предмет і вчитися на своїх помилках.

9. Додаткові ресурси

9.1. Орієнтовний щоденний план роботи під час педагогічної практики

1. **Організаційний компонент:** зустріч студентів з керівником практики від базової установи.
2. **Цільовий компонент:** постановка цілей та завдань на день практики.
3. **Змістово-процесуальний компонент:** реалізація завдань практики (згідно з індивідуальним планом).
4. **Корекційно-контрольний компонент:** аналіз отриманих результатів роботи студентів, консультування керівником практики.
5. **Оцінково-результативний компонент:** підведення підсумків та оцінка діяльності студентів.

9.2. Зразок оформлення плану-графіку педагогічної практики «Позакласна та позашкільна робота»

«Затверджую» (підпис керівника практики)

План-графік

залікових освітніх занять з навчальної (психолого-педагогічної) практики
«Позакласна та позашкільна робота»
студентів _____ групи спеціальності «Початкова освіта»
202__ - 202__ н.р.

№ з/п	Дата	Практикант	Тема залікового виховного заходу (заняття)	Вид заняття	Клас	Вчитель (вихователь)	Відмітка про виконання
						ППП	

9.3. Щоденник педагогічної практики

Щоденник педагогічної практики – це робочий документ студента, в якому планується педагогічна організаторська діяльність студента, дитячого колективу; розкривається методична сутність справ, що проводяться; аналізується кожний день в школі; робляться висновки, узагальнення.

Педагогічний щоденник є обов'язковим документом педагогічної практики. Кожен практикант веде щоденник педагогічної практики. Він перевіряється керівником практики, може проглядатися завідувачем відділом з навчально-виробничої роботи, завідувачем навчально-виробничої практики. Стан ведення щоденників враховується при виставленні оцінок у відомість обліку поточної успішності.

Вимоги до ведення щоденника:

1. Під час практики ведеться один щоденник.
2. Записи в щоденнику потрібно вести охайно, грамотно, чітко та своєчасно.
3. Щоденник зберігати до закінчення навчання студента у Фаховому коледжі.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Щоденник педагогічної практики
Навчальна (психолого-педагогічна) практика
«Позакласна та позашкільна робота»
у ___ семестрі 202__/202__ н.р.

студентки (а) ___ групи
спеціальності «Початкова освіта»

(прізвище, ім'я, по батькові)

База практики _____

(назва, адреса, конт.тел.)

Керівник практики _____

Керівник від бази практики _____

Термін проходження практики: _____

Київ – 202__ р.

1. Розклад дзвінків школи (2-а сторінка)

2. Список учнів класу, ГПД (3-я сторінка)

(4-а сторінка) «Затверджую» (підпис керівника практики)

**3. Індивідуальний план роботи студента
на період практики з _____ до _____ 202__ р.**

№	Дата виконання	Клас (група)	Вчитель (вихователь ГПД)	Зміст роботи		Відмітка про виконання
				Тема заняття	Вид заняття	
1.		Настановна конференція	ППП			
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						

Зразок щоденних записів у щоденнику практики
(кожен день з нової сторінки)

Дата _____

Завдання на день:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Зміст та аналіз проведеної роботи (спостереження, проведення, участь та ін.) _____

Зауваження і побажання керівника практики _____

Оцінка роботи:

За щоденник:

За спостереження:

За виконання завдань практики:

За залікове заняття:

Керівник практики: _____ П.І.П
(підпис)

Зразок оформлення титульної сторінки виховного заняття

План-конспект
виховного заняття з позакласної та позашкільної роботи
студентки _____ групи _____

(ППП)

проведеного в _____ школі, клас _____

Тема заняття: _____

Мета заняття: _____

Вид заняття: _____

Обладнання: _____

Ресурси: _____

Консультації

1. Керівника практики _____ (ППП)

Дата, підпис

Дата, підпис

2. Вчителя (вихователя ГПД) _____ (ППП)

Дата, підпис

Дата, підпис

Зразок оформлення титульної сторінки залікового заняття

«Затверджую» (підпис керівника)
«До заняття допускаю» (підпис вчителя)

План-конспект
залікового заняття з позакласної та позашкільної роботи
студентки _____ групи _____

_____,
(ПП)
проведеного в _____ школі, клас _____

Тема заняття: _____

Мета заняття: _____

Вид заняття: _____

Обладнання: _____

Консультації

1. Керівника практики: _____ (ПП)

Дата, підпис

Дата, підпис

2. Вихователя ГПД (вчителя): _____ (ПП)

Дата, підпис

Дата, підпис

ПРОТОКОЛ
ОБГОВОРЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ,
ПРОВЕДЕНОГО СТУДЕНТОМ-ПРАКТИКАНТОМ

(ПП)

_____ ГРУПИ В _____ КЛАСІ _____ ШКОЛИ
_____ 202__ р.

ТЕМА ЗАНЯТТЯ, ФОРМА

ПРИСУТНІ:

КЕРІВНИК ПРАКТИКИ _____
УЧИТЕЛЬ (ВИХОВАТЕЛЬ ГПД) _____

ПРАКТИКАНТИ 1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ПОРЯДОК ОБГОВОРЕННЯ:

1. САМОАНАЛІЗ ПРАКТИКАНТА:

2. ВИСТУПИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ:

3. АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ (УРОКУ) ВИХОВАТЕЛЕМ ГПД (ВЧИТЕЛЕМ ШКОЛИ):

4. АНАЛІЗ І ОЦІНЮВАННЯ ЗАНЯТТЯ КЕРІВНИКОМ ПРАКТИКИ:

5. *Оцінка за залікове заняття методистом:* _____

Зразок оформлення спостереження виховного заняття

Спостереження виховного заняття проведеного

в класі _____ школи _____,
проведеного _____

(ППП)

Тема заняття: _____

Мета заняття: _____

Вид: _____

Приклад запису аналізу заняття

Зміст спостереження (Детальний запис заняття проведеного студентом)	Аналіз спостереження (зауваження, позитивні моменти)
1. Організація групи	Чи вчасно почалось заняття? Чи зміг студент налаштувати учнів на роботу? Аналіз зовнішнього вигляду студента.
2. Повідомлення теми. Мотивація роботи.	Чи зацікавилися діти у даній темі? Чи вмотивована їхня діяльність? Якість оформлення приміщення, де проводиться захід.
3. Робота над темою заняття.	Реакція учнів на кожне завдання. Раціональність використання часу. Відповідність завдань та освітнього матеріалу віковим можливостям дітей. Використання наочного, інтерактивного матеріалу. Мовлення студента, його емоційність, правильність.
4. Підсумки. Заохочення.	Чи засвоїли учні матеріал? Чи сподобалось їм заняття? Чи не затягнулося в часі заняття?
Висновок: Рекомендації: <ul style="list-style-type: none">• ...• ...• ...	

Структура виховного заняття

Тема:

Мета:

Вид заняття:

Обладнання:

Ресурси:

Хід заняття:

- 1. Організація групи.**
- 2. Повідомлення теми. Мотивація роботи.**
- 3. Робота над темою заняття.**
- 4. Підсумки. Заохочення. Оцінювання роботи учнів.**

Схема аналізу заняття при написанні висновків

1. Навчально-методичне і технічне забезпечення заняття:

- доцільність формулювання теми і мети заняття, точність і організованість початку;
- підготовки приміщення до заняття: наявність інтерактивних засобів, наочності, роздаткового, дидактичного матеріалу;
- готовність учнів до заняття.

2. Оцінка основних особистісних якостей практиканта на занятті:

- культура мови, темп, дикція, інтенсивність, образність і т. д.
- ступінь тактовності й демократичності, міміка і жести, культура поведінки, володіння аудиторією тощо;

3. Оцінка основних якостей вихованців:

- ступінь пізнавальної активності, самостійності;
- врахування індивідуальних особливостей учнів;
- рівень умінь і навичок;
- наявність та ефективність колективних та групових форм роботи;
- ступінь дисциплінованості, організованості, зацікавленості вихованців на занятті.

4. Оцінка змісту діяльності студента:

- науковість, доступність навчально-виховного матеріалу, відповідність до вікових та індивідуальних особливостей учнів, що подається;
- актуальність і зв'язок з життям, опора на набутий досвід вихованців;
- ступінь новизни, проблемності, зацікавленості освітнього матеріалу;
- культура компетентності студента: здатність забезпечити розвиток інтересів та творчих здібностей учнів, комунікативність, вплив на навчальну

діяльність учнів, готовність брати відповідальність за власні рішення та їх втілення в життя;

- стиль діяльності та поведінки практиканта: відкритість, ширість, знаходження контакту зі школярами, виявлення педагогічного такту в організації взаємодії з учнями;

- привчання учнів до толерантного ставлення до інших думок, уникнення конфліктів, критичних зауважень, образ, тощо;

- забезпечення дисципліни як організації порядку на навчальному занятті.

5. Оцінка ефективності роботи практиканта з учнями під час проведення виховного заняття:

- відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку учнів, їхнім пізнавальним можливостям та інтересам;

- стимулювання інтересу учнів до роботи над темою (чи присутня мотивація).

- доцільність використання практикантом інтерактивного обладнання на занятті, наочних, навчальних та методичних посібників;

- дотримання структури виховного заняття, різноманітних методів та прийомів роботи, раціонально та ефективно використовувати час заняття;

- створення психологічно комфортного середовища на занятті;

- застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо);

6. Оцінка мети і результатів проведеного заняття:

- досягнення мети, реалізація розвиваючих, виховних, пізнавальних можливостей;

- спрямованість заняття на виховання і розвиток особистості, загальнолюдських рис, уміння дотримуватись правил і норм поведінки в суспільстві та соціумі;

- помічені недоліки, неточності, недоопрацювання, шляхи його вдосконалення.

Схема аналізу уроку в початковій школі

1. Дата
2. Школа
3. Клас
4. Вчитель
5. Тема уроку
6. Мета уроку
7. Тип уроку
8. Відповідність мети до теми уроку

I) реалізація навчальної мети уроку за такими параметрами:

- Науковість;
- Доступність;
- Вікова відповідність;
- Дослідницько-практична робота;
- Унаочнення.

II) реалізація виховної мети уроку:

- Відповідність виховної мети до теми уроку.
- Місце реалізації виховної мети в структурі уроку.

III) реалізація розвивальної мети уроку:

- Визначити зміст розвивальної роботи

9. Аналіз методів та прийомів, що застосовувались при проведенні даного уроку:

- Відповідність методів і прийомів до мети та теми уроку;
- Ефективність застосування методів і прийомів;
- Чергування та різноманітність методів і прийомів навчання на уроці;
- Дотримання вимог до застосування різних методів та прийомів.

10. Методичне забезпечення уроку:

- Наявність підручників, розробок-інструкцій, індивідуально-навчального матеріалу (Інд. Карток, карток БМК і т.д.)
- Робота з підручником та іншими посібниками

11. Обладнання уроку:

- Види наочності, інтерактивні методи та їх відповідність до теми уроку;
- Дотримання санітарно-гігієнічних вимог, щодо використання їх на уроці;
- Доцільність використання роздаткового дидактичного матеріалу.

12. Оформлення дошки(естетичність, доцільність, послідовність, науковість)

13. Виділення структурних етапів уроку. Правильність дозування часу для кожного структурного елементу уроку.

14. Поетапний аналіз уроку(за структурою: мета, реалізація мети, виконання завдань, поетапне закріплення та застосування знань, висновок).

15. Зняття психологічного та фізичного навантаження (фізхвилинка, її зв'язок з темою)
16. Застосування нестандартних форм навчання (дидактична гра, гра-уявна мандрівка, начальний диспут, ігри з екологічним змістом.)
17. Динаміка розвитку інтересу на різних етапах уроку.
18. Аналіз мовлення вчителя(голосно, тихо, мова чітка, логічна, емоційна, суха лаконічна)
19. Роль і місце інтегрованих прийомів роботи на уроці, рекомендується використовувати внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки.
20. Ефективність словникової роботи на уроці .
21. Оцінка інтелектуального, освітнього та виховного рівня класу як результат щоденної праці вчителя.
22. Оцінка дисциплінованості учнів

Приклад запису аналізу уроку

Зміст спостереження (Детальний запис!)	Аналіз спостереження (зауваження, позитивні моменти)
I. Організаційний момент	Чи вчасно почалось заняття? Чи зміг вчитель налаштувати учнів на роботу? Аналіз зовнішнього вигляду вчителя.
II. Повідомлення теми, мети уроку. Мотивація діяльності учнів.	Чи зацікавилися діти у даній темі? Чи вмотивована їхня діяльність?
III. Актуалізація опорних знань	Опитування пройденого матеріалу: Метод – біля дошки, з місця, розв'язування задач, ущільнене, програмоване. Форма – індивідуальна, групова, фронтальна, письмова. Формулювання запитань – чітко, вичерпно, недостатньо чітко.
IV. Первісне сприймання освітнього матеріалу;	Виклад матеріалу. - Науковий рівень: високий, задовільний, низький; - Доступність викладу: повна, обмежена, відсутня; - Зв'язок з життям: високий, слабкий, відсутній, частковий; - Мова вчителя: багата, емоційна, грамотна, багатослівна, лаконічна, логічна, чітка. Недоліки.
V. Осмислення матеріалу	Реакція учнів на кожне завдання. Рациональність використання часу. Відповідність завдань та матеріалу віковим можливостям дітей. Наочність: кількість (достатня, зайва, відсутня), види (таблиці, карти, діафільми, звукозаписи, моделі, деталі ефективність (висока, задовільна, низька), інтерактивні методи.
VI. Узагальнення знань учнів	Забезпечення зворотного зв'язку: безперевний зв'язок, опитування, після пояснення, наведення прикладів, розв'язування задач, виконання вправ, письмове опитування. Засвосння матеріалу учнями: відмінне, добре, задовільне, незадовільне.

VII. Підсумок уроку	Правильність і мотивація оцінок: правильні, занижені, завищені, мотивовані, немотивовані, слабо мотивовані. Чи засвоїли учні матеріал? Чи сподобалось їм заняття? Чи не затягнулося в часі заняття?
----------------------------	--

СХЕМА НАПИСАННЯ ВИСНОВКУ ДО УРОКУ

1. Загальна структура уроку.

Основна дидактична мета уроку: його місце в системі уроків з теми, основні моменти уроку, дозування часу, дотримання основних вимог до оформлення уроку, використання часу на уроці.

Яке місце даного уроку в темі, розділі, курсі?

Як він пов'язаний з попереднім, на що в них спирається?

Як цей урок працює на наступні уроки, теми, розділи? В чому специфіка цього уроку?

Який його тип:

- урок подачі нового матеріалу;
- урок закріплення знань, умінь та навичок;
- урок перевірки знань, умінь та навичок;
- комбінований урок, урок-узагальнення та систематизація знань учнів.

Чому вибрана структура уроку була раціональною для розв'язання цих завдань?

Чи раціонально виділене місце на уроці для опитування, вивчення нового матеріалу, закріплення вивченого тощо?

Чи раціонально розподілено час, відведений на всі етапи уроку?

Чи були логічними зв'язки між етапами уроку?

2. Реалізація основної дидактичної мети уроку.

Які завдання розв'язувались на уроці: - навчальні; - виховні, - розвиваючі.

Чи був забезпечений їх комплекс, взаємозв'язок?

Які завдання були головними, стержневими?

Як враховані в завданнях класу його особливості, особливості окремих груп школярів?

3. Дотримання основних принципів дидактики.

- науковість
- доступність
- наочність
- проблемність
- самостійність і активність учнів
- системність і послідовність
- врахування індивідуальних особливостей учнів
- диференціація

- інтеграція
- стійкість засвоєння знань, умінь і навичок
- зв'язок навчання з життям
- єдність освітніх, розвиваючих, виховних функцій навчання

4. Методи навчання.

Методи введення нового матеріалу, закріплення і вироблення вмінь і навичок, контролю; відповідність методів загальної спрямованості навчання дидактичній меті; залежність вибору методів навчання від матеріального забезпечення навчального процесу.

Яке поєднання методів, принципів навчання вибрано для розкриття нового матеріалу? Обґрунтуйте вибір

методів навчання:

- монологічний,
- демонстративний,
- діалогічний,
- евристичний,
- пошуковий,
- алгоритмічний,
- програмовий

методів викладання

- інформаційно-повідомляючий
- пояснювальний
- спонукаючий
- інструктивний

методів роботи учнів

- виконавський
- реконструктивний
- частково-пошуковий
- пошуковий
- творчий

5. Учитель на уроці.

Підготовка до уроку, роль конспекту, види діяльності на уроці, контакт із класом, індивідуальний підхід до учнів, значення предмета, захопленість ним, зовнішній вигляд учителя.

6. Робота учнів на уроці.

Дайте характеристику реальних можливостей учнів. Підготовка учнів до уроку, активність на різних етапах уроку, види діяльності, культура мови, дисципліна, ставлення до предмета, динаміка працездатності, моменти найвищої активності, зниження працездатності, їхні причини, рівень сформованості вміння вчитися.

Чи здійснювався диференційований (особистісно зорієнтований) підхід до учнів?

Чи мала місце мотивація оцінок за роботу на уроці?

методи опитування учнів

- біля дошки
- з місця
- за картками
- розв'язування задач
- виконання вправ

форми опитування учнів:

- індивідуальні
- групові
- фронтальні
- письмові
- усні

Як було організовано контроль за засвоєнням знань, умінь, навичок? У яких формах і якими методами здійснювався? Чому?

7. Гігієнічні умови уроку.

Приміщення, його основна оснащеність, меблі, дотримання принципу розташування, розклад на день, вплив гігієнічних умов на динаміку працездатності на уроці.

Як використовувався навчальний кабінет?

8. Засоби навчання.

- об'єкти навколишнього середовища,
- таблиці,
- картки,
- ілюстрації,
- ТЗН,
- комп'ютерні презентації,
- мультимедійні засоби навчання,
- книги,
- підручники,
- записи на дошці,
- інше.

9. Загальна атмосфера уроку.

За рахунок чого забезпечувалась висока (низька) працездатність школярів протягом уроку?

Схема спостережень характеристики учня (рекомендована)

4 семестр

I. Загальні відомості

1. Прізвище, ім'я та по-батькові учня.
2. В якому класі навчається?

II. Відомості про успішність учня

1. Засвоєння програмового матеріалу, активності на заняттях.
2. Усвідомлення обов'язків школяра, інтерес до навчання (до яких саме предметів).
3. Рівень розвитку пам'яті, мислення, уваги, мовлення (**провести тестування**).
4. Ставлення до навчання.
5. Визначення труднощів у навчання.

III. Психологічні особливості.

1. Який настрій переважає?
2. Мобільність, соціальна спрямованість.
3. Темперамент дитини.
4. Мотиваційний рівень діяльності підготовки Д/З на ГПД.

IV. Загальна характеристика поведінки.

1. Дисциплінованість.
2. Реакція на зауваження дорослих, емоційна вразливість. Які емоції проявляє у спілкуванні?
3. Місце у класному колективі (формальне чи неформальне лідерство, позиція «підлеглого» тощо).
4. Ініціативність, співпраця у груповій роботі.

V. Ваші рекомендації по допомозі подолання труднощів, які виникають в учня.

- а) в навчанні;
- б) у спілкуванні з однолітками, вчителями;
- в) у ставленні до оточуючого світу та ін.

Рекомендації батькам, вчителям.

Увага!

Спостереження за учнем – 3 сем. (класом – 4 сем.) проводяться щодня, пишеться в щоденнику в кінці дня (потрібно обрати двох учнів, але характеристику в кінці практики написати про одного).

Характеристика учня подається у вигляді друкованого тексту, окремо від щоденника (приблизно 1-2 аркуші А4).

До неї додаються оригінали тестів освітнього характеру досліджуваного учня.

Схема складання характеристики класу (рекомендовано)

4 семестр

I. Назва класу, склад учнів, з них хлопчиків і дівчаток.

Наявність учнів, які потребують індивідуального підходу. Спрямованість колективу, згуртованість, зв'язок із іншими колективами, осмислення себе як частини загальношкільного колективу.

1. Ставлення учнів до навчання, визначальні мотиви навчання, прояви самостійності, активності, зацікавленість окремими предметами, прагнення розширити знання. Успішність в цілому та з окремих предметів. Неуспішність учнів в класі, причини цього. Взаємодопомога в колективі, роль відмінників в цій роботі.

2. Загальна характеристика дисципліни в класі на окремих уроках, в позанавчальній роботі. Причини недисциплінованості. Ставлення порушників дисципліни (колективу), роль активу класу в підвищенні дисципліни, що для цього робиться.

3. Характеристика громадської роботи колективу, ставлення учнів до різних видів діяльності (яким видам надається перевага).

II. Естетичне виховання класу. Зовнішній вигляд, художньо-етичні погляди, інтереси до музики, театру, художньої літератури, участь класу в художній самодіяльності, індивідуальні здібності учнів. Ставлення учнів до фізичної культури та ін. видів спорту. Наявність учнів, які потребують педагогічного підходу до стану здоров'я. Участь класу в спортивних змаганнях, турпоходах. Внутрішньо-колективні стосунки учнів в класі:

1) дружба і товаришування в цілому класі і в окремих групах учнів, що об'єднує дітей. Прояви взаємної поваги, критика і самокритика. Особливості взаємостосунків між хлопчиками і дівчатками;

2) коротка характеристика лідерів класу, яка колективна робота проводиться в класі? Які учні визначаються активністю? Що є в класі для підвищення активності?

3) пасивні учні та учні, схильні до правопорушень, ставлення інших учнів до них, шляхи впливу на них;

4) роль класного керівника в організації класу. Авторитет серед учнів, на чому він ґрунтується. Врахування особливостей характеру. Робота вчителя з активом класу, найбільш типові недоліки роботи класу (колективу), які потребують більшої уваги класного керівника та всього педагогічного колективу школи.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Звіт (5семестр)
з навчальної (психолого-педагогічної) практики
«Позакласна та позашкільна робота»
студентки(та) _____ групи _____

База практики _____
(назва)

Керівник практики _____

Керівник від бази практики _____

Термін проходження практики: _____

Київ – 202__ р.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Характеристика (класу(учня)
школи
складена студенткою

з навчальної (психолого-педагогічної) практики
«Позакласна та позашкільна робота»
студентки(та) _____ групи _____

База практики _____
(назва)

Керівник практики _____

Керівник від бази практики _____

Термін проходження практики: _____

План
написання звіту з навчальної (психолого-педагогічної) практики
«Позакласна та позашкільна робота»
за 3 і 4 семестри разом

I. Початковий етап навчальної (психолого-педагогічної) практики «Позакласна та позашкільна робота».

1. Реалізація мети, завдань практики під час спостереження освітньої роботи на уроках та ГПД. (Стисло. Не з програми)

2. Мотивація до роботи під час практики.

II. Організація та проведення роботи під час проходження практики.

Загальний аналіз проходження педагогічної практики:

1. Ваші враження про особливості освітнього процесу.

2. Особливості організації освітнього процесу роботи вчителя на уроках.

3. Мотивація студентом, вчителем учнів з урахуванням індивідуального (диференційованого) підходу.

4. Використання інноваційних технологій.

5. Проблеми, які виникали під час проходження педагогічної практики, їх аналіз та пропозиції щодо їх вирішення.

III. Загальні висновки.

1. Аналіз результатів проведеної роботи та можливість використання набутого теоретичного та практичного досвіду у майбутній професійній діяльності.

2. Оволодіння практичними навичками.

3. Особисті враження від проведених і відвіданих вами уроків та виховних заходів.

Звіт складено: _____

Підпис: _____